

PM 1 – Tillfällig övernattning

Avser Nyttjande av skolor, fritidsgårdar, föreningslokaler eller andra lokaler för tillfällig övernattning	Gäller fr.o.m. 2022-03-09
--	------------------------------

Inledning

Följande dokument redovisar räddningstjänstens syn på innehåll och omfattning av skäligen brandskyddsåtgärder på skolor, fritidsgårdar, föreningslokaler eller andra lokaler där tillfällig övernattning förekommer. Dokumentet är i huvudsak baserat på Lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt Boverkets byggregler. Notera att andra myndigheter, försäkringsbolag och fastighetsägare kan ställa krav som skiljer sig från vad räddningstjänsten förespråkar.

Vid nybyggnad eller ombyggnad av byggnader där tillfällig övernattning planeras så ska brandskyddet anpassas efter verksamhetsklass 4 enligt boverkets byggregler.

Bakgrund

Vid tillfällig övernattning används byggnader på ett sätt som brandskyddet inte är designat för. Brandskyddet är oftast designat för den normala verksamheten (undervisning, fritidsverksamhet etc.). För att lokalerna ska kunna användas för övernattning behöver det befintliga brandskyddet gås igenom och eventuellt anpassas.

Ansvaret för att tillfällig övernattning kan ske under säkra förhållanden är delat mellan fastighetsägaren och den verksamhet som anordnar övernattningen. Fastighetsägaren ska normalt se till att lokalernas fasta brandskydd i förväg är anpassat för tillfällig övernattning. Den som anordnar övernattningen har helhetsansvaret för det organisatoriska brandskyddet och den allmänna ordningen under övernattningen, så att brandskyddet fungerar och inte sätts ur spel.

Tillvägagångssätt

Inför en tillfällig övernattning behöver du som fastighetsägare eller nyttjare ta reda på om lokalerna är godkända för att kunna användas för övernattning. Till din hjälp finns en checklista med kriterier som ska vara uppfyllda. Är du ändå osäker om lokalerna uppfyller kraven, kontakta räddningstjänsten. Om lokalerna uppfyller kraven är nästa steg att du fyller i en anmälningsblankett om tillfällig övernattning som skickas till räddningstjänsten, senast dagen innan övernattningstillfället.

Anmälan för övernattning fylls i på <http://serf.se/skola-och-foreningsliv/overnattning/>.

STEG 1

Kontrollera att lokalerna uppfyller kraven

STEG 2

Rätta till eventuella brister

STEG 3

Gör en anmälan till räddningstjänsten

Klart för tillfällig övernattning!

Checklista för tillfällig övernattning

Läs grundkrav samt eventuella tilläggskrav.

Kontroll utförd av:	Datum för kontroll:
---------------------	---------------------

Grundkrav – gäller samtliga		OK	Brist
1	<p>Information</p> <p>Det finns tydlig information till de övernattande om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarsförhållanden - ordningsregler - instruktion i händelse av brand - tillåtet max antal övernattande i lokalerna <p>Ordningsregler och instruktion i händelse av brand finns längst bak i detta dokument.</p>	☐	☐
2	<p>Antal sovande</p> <p>Antal sovande personer per lokal är beroende av golvytan och utrymningsvägarnas bredd.</p> <p>Ett lämpligt riktvärde är 3-4 m² per person. Det finnas minst 1 meter breda gångstråk som delar upp de sovande i grupper om max 20 personer, se figur nedan som exempel.</p> <p>En <u>lokal</u> bör inte ha fler än 150 sovande.</p>		

<p>3</p>	<p>Utrymningsvägar Varje övernattningsrum har tillgång till två av varandra oberoende utrymningsvägar.</p> <p>En av utrymningsvägarna får vara ett fönster om detta är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Öppningsbart utan nyckel eller annat redskap - Minst 50 cm brett och 60 cm högt i öppet läge - Summan av bredd och höjd på öppnat fönster är minst 1,5 m - Placerat med nederkanten högst 1,2 m ovan golv och 2,0 m ovan mark - Fritt från inredning, föremål etc. som kan blockera - Övernattning för maximalt 30 personer i byggnaden - Inga barnspärrar finns på fönstret 	☐	☐
<p>4</p>	<p>Gångstråk i utrymningsvägar är minst 0,9 meter breda. Vid övernattning för fler än 150 personer krävs minst 1,2 meter breda utrymningsvägar.</p> <p>Inget brännbart material förvaras i utrymningsvägar.</p> <p>Dörrar i utrymningsvägar är öppningsbara inifrån utan nyckel eller annat redskap (även nattetid) och ha en fri bredd om minst 0,8 meter (1,2 meter vid över 150 personer).</p> <p>Gångavstånd från sovplats till utrymningsväg är högst 30 meter. Om verksamheten har heltäckande sprinklersystem får avståndet vara högst 45 meter.</p>	☐	☐
<p>5</p>	<p>Skyltning Utrymningsvägarna är försedda med genomlysta/belysta utrymningsskyltar. Skyltarna är försedda med 60 minuters nödljusfunktion. Skyltarna behöver inte vara genomlysta/belysta ovanför fönster för utrymning.</p> 	☐	☐
<p>6</p>	<p>Utrymningsplaner finns inom eller i anslutning till övernattningsrummen. Planerna får vara egenritade så länge de är tydliga.</p> 	☐	☐

<p>7</p>	<p>Brandceller</p> <p>En brandcellsgräns ska stå emot en brand en viss tid, och fördröja spridning av brand och rök mellan rummen. Därför är det viktigt att dessa är hela och täta. Hur en byggnad är brandcellsindeldad beror på vilken verksamhet som bedrivs, ålder på byggnaden m.m.</p> <p>Utrymningsvägar ska utgöra egna brandceller. Detta kan vara trapphus men ibland även korridorer.</p> <p>Lokalen eller sammanhängande grupp av lokaler för tillfällig övernattnings ska utgöra egen brandcell.</p> <p>Det kan vara svårt att bedöma om t.ex. en vägg eller en dörr är en brandcellsgräns. Ett sätt att se att en vägg troligen är en brandcellsgräns är att dörrarna är försedda med dörrstängare eller är märkta med A, B, E eller EI följt av en siffra.</p> <p>Om följande kriterier uppfylls anses avskiljningen vara tillräcklig för tillfällig övernattnings:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Väggar och bjälklag är i betong eller har dubbla gipsskivor - Inga otätheter/håligheter finns i väggar och bjälklag - Dörrar hålls stängda med dörrstängare och får inte vara uppställda på annat sätt än med magnet kopplade till rökdetektor. - Tätninglist finns så att dörren är tät mot dörrkarmen - Dörrar är märkta med A, B, E eller EI följt av siffran 30 eller 60 	☐	☐
<p>8</p>	<p>Brandlarm</p> <p>Automatiskt brandlarm enligt SBF 110 eller seriekopplade brandvarnare enligt SS-EN 14604 finns i övernattningsrum och utrymningsvägar.</p> <p>Larmet uppfattas tydligt i alla delar av byggnaden som används till övernattnings. Varje brandvarnare får ha en täckningsyta på högst 60 m².</p> <p>Uthyraren ansvarar för att en funktionskontroll av samtliga brandvarnare ska utföras och dokumenteras inför varje övernattningsstillfälle.</p>	☐	☐
<p>9</p>	<p>Släckutrustning</p> <p>Släckutrustning finns tillgänglig och väl markerad på högst 25 meters gångavstånd. Släckutrustningen kan utgöras av inomhusbrandpost eller handbrandsläckare. Släckutrustning ska finnas på varje våningsplan.</p>	☐	☐

Tilläggskrav – Vid övernattning för fler än 30 personer i byggnaden		OK	Brist
10	<p>Utrymningsvägar</p> <p>Fönster tillgodoräknas inte för utrymning vid fler än 30 personer i byggnaden.</p> <p>Dörrar i utrymningsvägar är utåtgående.</p> <p>I de fall flera övernattningsrum utrymmer via samma korridor ska dörrarna till övernattningsrummen vara försedda med dörrstängare med fungerande funktion som stänger dörren efter att någon passerat ut.</p> <p>Behövs ej om byggnaden är sprinklad.</p>	☐	☐
11	<p>Brandlarm</p> <p>Automatiskt brandlarm med fullständig övervakning enligt SBF 110 finns med rökdetektorer i övernattningsrum, korridorer m.m. (ersätter punkt 8).</p> <p>Utrymningslarmet aktiveras automatiskt utan fördröjning eller larmlagrning och vara vidarekopplat till bemannad plats t.ex. räddningstjänsten.</p> <p>Utrymningslarmet uppfattas tydligt i alla delar av byggnaden som används till övernattning. Ljudnivån ska vara minst 75 dB(A) vid alla sovande personers huvudkudde.</p> <p>Larmanläggningen skickar felsignaler vid felfunktion som uppfattas av personal i byggnaden.</p> <p>Larmanläggningens funktion kontrolleras enligt Brandskyddsföreningens riktlinjer. Det vill säga månadsprov, kvartalsprov, underhåll och revisionsbesiktning.</p>	☐	☐

Ytterligare tilläggskrav – Vid övernattning för över 50 personer i byggnaden		OK	Brist
12	Utrymningsvägar Låsvred får inte finnas på dörrar för utrymning. Öppning ska ske med endast ett tryck, t.ex. ett utrymningsbeslag SS-EN 179 eller panikregel SS-EN 1125.	☐	☐

Ytterligare tilläggskrav – Vid övernattning för över 150 personer i byggnaden		OK	Brist
13	Nödbelysning Byggnadens/lokalens utrymningsvägar är försedda med nödbelysning. 1 lux i gångstråk och 5 lux i trappor.	☐	☐

Ordningsregler vid tillfällig övernattnig

Följande ordningsregler ska följas och är en förutsättning för att kunna använda lokalerna för övernattnig.

1. Förbud mot rökning ska råda i hela byggnaden.
2. Förbud mot användning av levande ljus ska råda i hela byggnaden.
3. Matlagning, kaffebrygning och liknande är förbjudet i hela byggnaden utom i avsedda lokaler som t.ex. kök, matsal och pentry.
4. Dörrar till korridorer och trapphus ska hållas stängda. Undantag är de dörrar som står öppna på magnethållare och har en automatisk stängningsfunktion via rökdetektorer.
5. Belysning i korridorer och trapphus (utrymningsvägar) ska hållas tänd under kvälls- och nattetid.
6. I lokaler med stora ytor, till exempel gymnastiksal, ska tydliga gångstråk till utrymningsvägarna finnas.
7. Brandfarlig vara får inte hanteras eller förvaras i övernattningsrum eller i utrymningsvägar. Lokaler där gasol är i bruk får inte användas för övernattnig.
8. Uppställning av husvagnar, öppna containrar eller dylikt får inte ske närmare byggnaden än 6 meter. Uppställning får inte heller utgöra hinder för utryckningsfordon.
9. För lokalerna ska ansvarig person eller av denne delegerad ansvarig person ständigt finnas närvarande.
10. Ansvariga ska veta var släckutrustning och eventuella larmknappar sitter och ha god kännedom om rutinerna vid brand/utrymning.
11. Namnlista med kontaktuppgifter för samtliga övernattningsgäster bör upprättas och finnas tillgänglig.
12. En uttalad uppsamlingsplats ska utses för en utrymningsituation.
13. De övernattnande ska delges relevant brandskydd- och säkerhetsinformation.
14. En utsedd person bör utföra en brandskydds rond före läggdags.

Instruktion i händelse av brand

Om brand utbryter agera enligt nedan:

Rädda: De som är i uppenbar fara

Varna: Övriga som hotas av branden

Larma: Ring **112**
Meddela kortfattat:
- Var det brinner
- Om det finns människor kvar i byggnaden
- Vem som ringer
- Möt räddningstjänsten och visa vägen

Släck: Branden om Du bedömer det möjligt